

Dosarul nr. 2rac-156/22
2-20049395-01-2rac-13072022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. L. Mitrofan)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, R. Pulbere, V. Mihaila)

ÎNCHEIERE

14 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Institutul de Științe în Educație, reprezentat de avocatul Aureliu Scorțescu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Institutul de Științe în Educație împotriva Societății pe Acțiuni „Orange Moldova”, intervenient accesoriu Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (ANRCETI) cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere, a penalității, compensarea cheltuielilor de judecată și evacuarea bunurilor din imobil,

împotriva deciziei din 10 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul și recursul declarat de Institutul de Științe ale Educației, reprezentat de avocatul Aureliu Scorțescu, a fost menținută hotărârea din 21 iulie 2021 și încheierea din 31 ianuarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La 11 mai 2020, Institutul de Științe în Educație, reprezentat de avocatul Aureliu Scorțescu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății pe Acțiuni „Orange Moldova” cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere, a penalității, compensarea cheltuielilor de judecată și evacuarea bunurilor din imobil.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la data de 12 ianuarie 2018 între Institutul de Științe ale Educației și SA „Orange Moldova” a fost încheiat un contract de locațiune a încăperii nelocative cu suprafața totală de 14,5 m.p., cuantumul locațiunii fiind stabilit în corespundere cu Legea bugetului de stat pentru anul 2018.

A menționat că conform pct. 3.2. al contractului menționat părțile au stabilit că

plata pentru locațiune va fi achitată până la data de 10 a următoarei luni.

Reclamantul a precizat că, la data de 02 ianuarie 2017 a fost semnat actul de predare-primire a încăperilor de către părți.

A susținut că termenul de locațiune conform contractului a fost stabilit de părți până la data de 31 decembrie 2018.

Reclamantul a concretizat că, SA „Orange Moldova” a executat obligațiile contractuale până la data de 31 decembrie 2018, iar din data de 01 ianuarie 2019 și până la momentul depunerii prezentei acțiuni nu a mai executat vreo plată pentru locațiune.

A notat că, conform calculelor efectuate în temeiul Legii bugetului de stat pentru anii 2019 și 2020 suma datoriei constituie 83 701,18 lei, iar conform pct. 3.4. al contractului nominalizat părțile au stabilit o penalitate în mărime de 0,5% din suma plății neachitate pentru fiecare zi de întârziere.

Reclamantul a subliniat că, până la depunerea acțiunii, între părți nu a fost încheiat un acord cu privire la rezilierea contractului de locațiune și SA „Orange Moldova” nu a eliberat încăperea transmisă în locațiune.

A atras atenția asupra faptului că, conform prevederilor Codului civil în vigoare până la data de 01 martie 2019, putea fi încasată atât dobânda de întârziere, cât și penalitatea contractuală.

Astfel, a invocat reclamantul că conform calculelor anexate dobânda de întârziere pentru plata de locațiune restantă pentru perioada 01 ianuarie 2019-28 februarie 2019 constituie suma de 99,36 lei, iar penalitatea pentru perioada 01 ianuarie 2019-31 decembrie 2020 constituie suma de 153 390,80 lei.

Totodată, reclamantul a susținut că în scopul acordării asistenței juridice a fost încheiat un contract de asistență juridică cu Biroul Asociat de Avocați „Lex Force”, în persoana avocatului Aureliu Scorțescu în valoare de 8 000 lei. Această sumă include studierea înscrisurilor anexate la prezenta acțiune, întocmirea reclamației, a cererii de chemare în judecată, depunerea cererii și reprezentarea reclamantului în toate instanțele de judecată.

A solicitat reclamantul încasarea din contul SA „Orange Moldova” în beneficiul Institutului de Științe ale Educației a plății restante pentru locațiune și dreptul de acces pe proprietate și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice în sumă totală de 83 701,18 pentru perioada 01 ianuarie 2019-31 decembrie 2020, a dobânzii de întârziere în sumă de 99,36 lei a penalității în sumă de 153 390,80 lei, a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 19 500 lei și a cheltuielilor de judecată sub formă de taxă de stat.

A mai solicitat reclamantul evacuarea bunurilor ce aparțin SA „Orange Moldova” din imobilul de apartine Institutului de Științe ale Educației din str. Doina 104, mun. Chișinău.

Prin încheierea protocolară din 05 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a dispus atragerea în proces în calitate de intervenient accesoriu a Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (ANRCETI)

Prin hotărârea din 21 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

Instanța de fond a constatat că, în cazul rețelelor deja instalate în incinta proprietății publice sau private exercitarea dreptului de uz/acces se realizează gratuit, iar dreptul de acces asupra unor imobile proprietate publică, stabilit printr-un contract, se extinde pe toată durata de funcționare a rețelelor publice de comunicații electronice, în speță SA „Orange Moldova” are deja acces la bunurile imobile deținute de Institutul de Științe ale Educației, ultimul fiind obligat de a publica din oficiu condițiile de acces și de a modifica/încheia contractele existente în concordanță cu prevederile Legii privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice nr. 28 din 10 martie 2016.

Cu referire la argumentele reprezentantului Institutului de Științe ale Educației, precum că plata chiriei a fost calculată cu respectarea prevederilor Legii bugetului de stat pentru anul 2018, instanța de fond a apreciat că în conformitate cu prevederile anexei nr. 9 al Legii bugetului de stat pentru anul 2019, nr. 303 din 30 noiembrie 2018, prevederile prezentei anexe nu se aplică raporturilor juridice reglementate de Legea nr. 28/2016 privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice.

S-a reținut că, conform art. 5.4 al contractului de acces pe proprietatea publică nr. 16 (RENT/12816/TD) din 01 ianuarie 2018, contractul încetează prin acordul de voință al părților, prin dispariția imobilului, la expirarea perioadei prevăzute la art. 3.3., ca urmare a rezilierii pentru neexecutarea obligațiilor sau în condițiile prevăzute la art. 5.3. or, la art. 8.3. în conformitate cu legislația în vigoare, iar conform art. 3.3 al contractul nr. 16 din 01 ianuarie 2018, accesul pe proprietatea publică se acordă începând cu data de 01 ianuarie 2018 până la data de 31 decembrie 2018, fapt ce denotă că termenul contractului a expirat la data de 31 decembrie 2018, iar prelungirea tacită a acestuia contravine prevederilor Legii privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice nr. 28 din 10 martie 2016.

La 22 iulie 2021, Institutul de Științe ale Educației, reprezentat de avocatul Aureliu Scorțescu a depus cerere de apel nemotivată, iar la 26 noiembrie 2021 a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin încheierea din 31 ianuarie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a respins cererea Institutului de Științe ale Educației, reprezentat de avocatul Aureliu Scorțescu cu privire la emiterea hotărârii suplimentare.

Prin decizia din 10 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul și recursul declarat de Institutul de Științe ale Educației, reprezentat de avocatul Aureliu Scorțescu. S-a menținut hotărârea din 21 iulie 2021 și încheierea din 31 ianuarie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel instanța de apel a menționat că nu pot fi reținute ca întemeiate alegațiile, precum că conform datelor din Registrul bunurilor imobile destinația bunurilor din str. Doina, 104, mun. Chișinău este strict determinată, fără a fi un bun de interes general, iar din acest motiv nu poate fi asigurat accesul gratuit, acesta fiind doar contra plată, or, contrar celor invocate, prin Legea nr. 28 din 10

martie 2016 privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice s-au stabilit reguli și condiții în utilizarea partajată a elementelor de infrastructură fizică amplasate pe deasupra, în sau sub proprietatea publică sau privată, care pot fi utilizate pentru instalarea rețelelor publice de comunicații electronice, utilizarea partajată a elementelor de infrastructură asociate rețelelor publice de comunicații electronice în vederea instalării, întreținerii, demontării, înlocuirii, transferului sau re tehnologizării rețelelor publice de comunicații electronice și a furnizării serviciilor de comunicații electronice către utilizatorii finali, autorizarea construirii (instalării), demontării, înlocuirii, transferului sau re tehnologizării rețelelor publice de comunicații electronice și a elementelor de infrastructură asociate acestor rețele.

S-a relevat că nu pot fi reținute nici argumentele, precum că bunul imobil din str. Doina 104, mun. Chișinău nu este o proprietate publică, fapt confirmat prin Legea privind administrarea și deetizarea proprietății publice și Legea cu privire la proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale, or, Legea privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice nr. 28 din 10 martie 2016 reprezintă o lege specială și derogatorie în raport cu dispozițiile legislației civile și cele cu privire la administrarea proprietății publice, fiind aplicabilă unei situații determinate.

Cu referire la recursul declarat împotriva încheierii din 31 ianuarie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, instanța de apel a constatat că instanța de fond a emis hotărârea motivată în care s-a pronunțat asupra tuturor pretențiilor formulate de către reclamant.

La 08 iulie 2022, Institutul de Științe ale Educației, reprezentat de avocatul Aureliu Scorțescu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului recurentul a indicat că, instanțele de judecată ierarhic inferioare au apreciat probelor arbitrar, ceea ce a dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale, și anume a dreptului de proprietate.

A menționat că, nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată, și anume prevederile art. 391 din Codul civil, care reglementează dreptul la acces și care stabilește că orice proprietar este obligat ca, după primirea unui aviz scris sau verbal să permită vecinului accesul pe teritoriul său, după caz, pentru efectuarea și întreținerea unei construcții, plantații și efectuarea unor alte lucrări pe terenul vecin.

Recurentul a susținut că, conform Legii 28/2016 dreptul de acces nu este în niciun caz oferit cu titlu gratuit. Tarifele pentru acces sunt stabilite conform art. 7 alin. (5), lit. c) al Legii privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice nr. 28 din 10 martie 2016, care au fost anexate la cererea de chemare în judecată, acestea fiind calculate conform pct. 6 al Hotărârii Guvernului nr. 1434 din 29 decembrie 2016.

A precizat că, între recurent și intimată a fost încheiat un contract de acces, acesta fiind încheiat în condițiile prevăzute de Legea 28/2016, iar după expirarea acestui contract, recurentul de nenumărate ori a solicitat intimății să încheie un

contract de acces pentru următoarea perioadă.

Recurentul a notat că, destinați bunului imobil a statului la care se pretinde accesul gratuit are o destinație stric determinată, acesta nu are o destinație publică, iar conform datelor din Registrul bunurilor imobile destinația bunurilor din str. Doina 104, mun. Chișinău este strict determinată, fără a fi un bun de interes general.

Din acest motiv, nu poate fi asigurat accesul gratuit, acesta fiind doar contraplată, care se stabilește conform calcului efectuat în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 1434 din 29 decembrie 2016.

Recurentul a mai invocat că, între Institutul de Științe ale Educației și SA „Orange Moldova” este încheiat și un contract de locațiune al unei încăperi izolate, în care are acces doar intimata și care este încuiată cu lăcată

În acest context, recurentul a concretizat că încăperea litigioasă cu suprafața de 14,5 m.p. a fost transmisă cu titlu de locațiune și nu de acces.

A precizat că, până în prezent între părțile contractante nu a fost încheiat un acord cu privire la rezilierea contractului de locațiune, de către SA „Orange Moldova” nu a fost înaintată o acțiune privind rezoluțiunea contractelor litigioase, iar încăperile transmise în locațiune nu au fost eliberate.

Recurentul a mai indicat că, instanța de judecată nu s-a expus asupra cerinței cu privire la evacuarea bunurilor din imobil, iar cererea cu privire la emiterea hotărârii suplimentare a fost respinsă, în încheiere instanța de judecată făcând referire doar la soluționarea problemei cu privire la repartizarea cheltuielilor.

Prin notificarea din 13 iulie 2022 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa participanților la proces copia recursului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 166, Vol II).

Prin referința din 04 august 2022, Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (ANRCETI) a solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil.

Prin referința din 12 august 2022, SA „Orange Moldova” a solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces, prin intermediul poștei electronice, copia deciziei contestate la 08 iunie 2022 (f.d. 152-verso, Vol II), fapt confirmat prin extrasul poștei electronice a instanței de apel.

Astfel, recursul declarat la 08 iulie 2022 este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat

în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de Institutul de Științe ale Educației, reprezentat de avocatul Aureliu Scorțescu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recursuri nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat asupra deciziilor instanței de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Institutul de Științe ale Educației, reprezentat de avocatul Aureliu Scorțescu, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Institutul de Științe ale Educației, reprezentat de avocatul Aureliu Scorțescu ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Institutul de Științe ale Educației, reprezentat de avocatul Aureliu Scorțescu se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic